

4η Προβολή

MacIntyre: World's Toughest Towns – Cape Town (2008, Cape Town, Season 1, Episode 2).
Παρουσίαση: Donal MacIntyre
Παραγωγή: Discovery Channel

Πλοκή

Το ντοκιμαντέρ εντάσσεται στη σειρά του Discovery Channel "MacIntyre: World's Toughest Towns", με αντικείμενο την επιτόπια παρατήρηση του δημοσιογράφου Donal MacIntyre σε πόλεις με υψηλή εγκληματικότητα, την επαφή του με εκπροσώπους του επίσημου και άτυπου κοινωνικού ελέγχου του εγκλήματος, αλλά και με 'εκπροσώπους' εγκληματικών οργανώσεων και ομάδων.

Το προκείμενο επεισόδιο εστιάζεται στην περίπτωση του Cape Town, σκιαγραφώντας τη φαινομενολογία των εγκληματικών δραστηριοτήτων που κυριαρχούν στην καθημερινότητα της πόλης, τους άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενους στην εγκληματικότητα – δράστες, θύματα, αστυνομία, πολίτες – τα μέτρα αντιμετώπισής της, καθώς και τις άτυπες κοινωνικές αντιδράσεις απέναντι στο έγκλημα.

Εγκληματολογικές όψεις

- Αύξηση της εγκληματικότητας: παράγοντες πρόκλησης σε μεσο- και μακρο-επίπεδο. Από την κοινωνική αποδιοργάνωση στην ένταση του οργανωμένου εγκλήματος.
- Παράγοντες πρόκλησης και συνέπειες της ανασφάλειας απέναντι στο έγκλημα.
- Επίσημος κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Το ζήτημα της αποτελεσματικότητας της αστυνομίας στην αντιμετώπιση του εγκληματικού προβλήματος.
- Ο ρόλος της περιστασιακής πρόληψης στη μείωση της εγκληματικότητας: από τα μέτρα αυτο-προστασίας και τις ιδιωτικές εταιρείες ασφάλειας στο neighbourhood watch.
- Η συμμετοχή των πολιτών στην αντιμετώπιση της εγκληματικότητας: μορφές, δυνατότητες και όρια.

Θέματα προς συζήτηση

- Κατά τη διάρκεια του ντοκιμαντέρ τονίζεται η ένταση της εγκληματικότητας τις τελευταίες δεκαετίες στο Cape Town, μέσα από τις συνεντεύξεις τόσο με απλούς πολίτες όσο και με φορείς άσκησης του επίσημου κοινωνικού ελέγχου του εγκλήματος. Ποιοι παράγοντες προβάλλονται μέσα από το λόγο των 'πρωταγωνιστών' ως γενεσιουργοί της έντασης αυτής και ποια είναι τα αντίστοιχα ευρήματα της εγκληματολογικής έρευνας;
- Πώς προβάλλεται από το ντοκιμαντέρ το οργανωμένο έγκλημα τόσο ως προς τη φαινομενολογία του όσο και ως προς τους 'γενεσιουργούς' του παράγοντες; Ποιες

είναι οι θέσεις της εγκληματολογικής θεωρίας κι έρευνας επί του θέματος;

- Πώς περιγράφεται στον πλαίσιο του ντοκιμαντέρ το φαινόμενο του 'φόβου του εγκλήματος'; τόσο ως προς τους παράγοντες πρόκλησής του όσο και ως προς τις συνέπειές του; Ποια είναι η σχέση των εν λόγω αναπαραστάσεων με τις αντίστοιχες εγκληματολογικές διαπιστώσεις;
- Πως παρουσιάζεται κινηματογραφικά ο ρόλος της αστυνομίας στην πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος; Ποια είναι τα πορίσματα των εκτιμητικών της αποτελεσματικότητας της αστυνομίας ερευνών;
- Ποια μέσα πρόληψης της εγκληματικότητας προβάλλονται στο ντοκιμαντέρ και σε ποιο/α είδος/η πρόληψης της εγκληματικότητας παραπέμπουν;
- Πώς θα σχολιάζατε τις αναπαραστάσεις της συμμετοχής των πολιτών στην αντιμετώπιση του εγκλήματος, στη βάση των αντίστοιχων εγκληματολογικών διαπιστώσεων και προβληματισμών;

Πηγές

- Adamoli, S., Di Nicola, A., Savona, E.U. & Zoffi, P., (1998). Organized Crime around the World. NY: Criminal Justice Press.
- Hughes, G., (1998). Understanding Crime Prevention: Social Control, Risk and Late Modernity. Bristol: Open University Press.
- Ζαραφωνίτου, Χρ., (2002). Ο φόβος του εγκλήματος. Εγκληματολογικές προσεγγίσεις και προβληματισμοί με βάση την εμπειρική διερεύνηση του φαινομένου στο εσωτερικό της Αθήνας. Μελέτες Ευρωπαϊκής Νομικής Επιστήμης. Αθήνα-Κομοτηνή: Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα.
- Ζαραφωνίτου, Χρ., (2003). Πρόληψη της Εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Ζαραφωνίτου, Χρ., (2004). Εμπειρική Εγκληματολογία. Β' Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Κουράκης, Ν., «Το οργανωμένο έγκλημα. Φαινομενολογία του προβλήματος και δυνατότητες αντιμετώπισής του στην Ελλάδα», στο Πρακτικά του 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου, της Ελληνικής Εταιρείας Ποινικού Δικαίου, Κομοτηνή 23-25/10/1998, Αθήνα: Π.Ν. Σάκκουλας, 2000, σσ. 173-193.
- Κουράκης, Ν., (2009). Ποινική Καταστολή: μεταξύ παρελθόντος και μέλλοντος. Εκδ. Σάκκουλα.
- Laycock, G. & Tilley, N., (1995). Policing and Neighbourhood Watch: Strategic Issues. London: Home Office Police Research Group.
- Παπαθεοδώρου, Θ., (2005). Δημόσια Ασφάλεια και Αντεγκληματική Πολιτική. 2η έκδ. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Τσουραμάνης, Χρ. & Συνεργ., (2009). Το Έγκλημα στη Θεωρία, στην Πραγματικότητα και στον Κινηματογράφο. Αθήνα: Εκδ. Β.Ν. Κατσάρος.
- Φαρσεδάκης, Ι., (1991). Η Κοινωνική Αντίδραση στο Έγκλημα και τα Όρια της. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Ιωάννα Γουδέτη,
Κοινωνιολόγος, ΜΔΕ Εγκληματολογίας,
Υποψ. Διδάκτωρ Πάντειο Παν/μιο.